

Wprowadzenie

Tom poświęcony architekturze nowoczesnej składa się z sześciu studiów, będących skróconymi wersjami prac magisterskich przygotowanych na prowadzonym przeze mnie seminarium z historii sztuki nowoczesnej.

Zasadnicza część tomu poświęcona została architekturze Pomorza przełomu XIX i XX wieku oraz okresu międzywojennego, a także architektom i budowniczym związanym z tym terenem. Przedmiotem studiów są więc wartościowe artystycznie budynki i zespoły architektoniczno-urbanistyczne w Toruniu, Sopocie i Juracie, a także ich twórcy, jak Paul Puchmüller, Julius Habicht czy Tadeusz Zandfoss.

Drugą część tomu tworzą studia poświęcone zespołom architektonicznym związanym ze środowiskiem warszawskim – pałacowi w Kozienicach, przebudowanym przez François Arveufa oraz szkolno-sportowym założeniu Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego na Bielanach, którego autorem był Edgar Norwerth.

Prace magisterskie Wojciecha Romaniaka o Juracie oraz Tomasza Ślebody o CIWF na Bielanach, będące podstawą ich studiów, uzyskały nagrody na konkursie Generalnego Konserwatora Zabytków i Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków na najlepsze prace naukowe i projektowe, dotyczące ochrony zabytków i muzealnictwa za lata 1998–1999. Praca Agnieszki Jelonkiewicz–Chęć *Kozienice. Założenie pałacowo-ogrodowe* została w całości opublikowana w 1999 roku dzięki dofinansowaniu lokalnych władz.

Zawarte w tomie studia uzupełniają zwłaszcza wiedzę o architekturze Pomorza o nieznanne czy mało zbadane obiekty i postaci twórców.

Jednym z podstawowych celów powołanego w 1998 roku Zakładu Historii Sztuki Nowoczesnej są badania nad sztuką Torunia, Pomorza i Kujaw, które prowadzą do opracowania pierwszej syntezy sztuki tego regionu od końca XVIII wieku.

Jerzy Malinowski